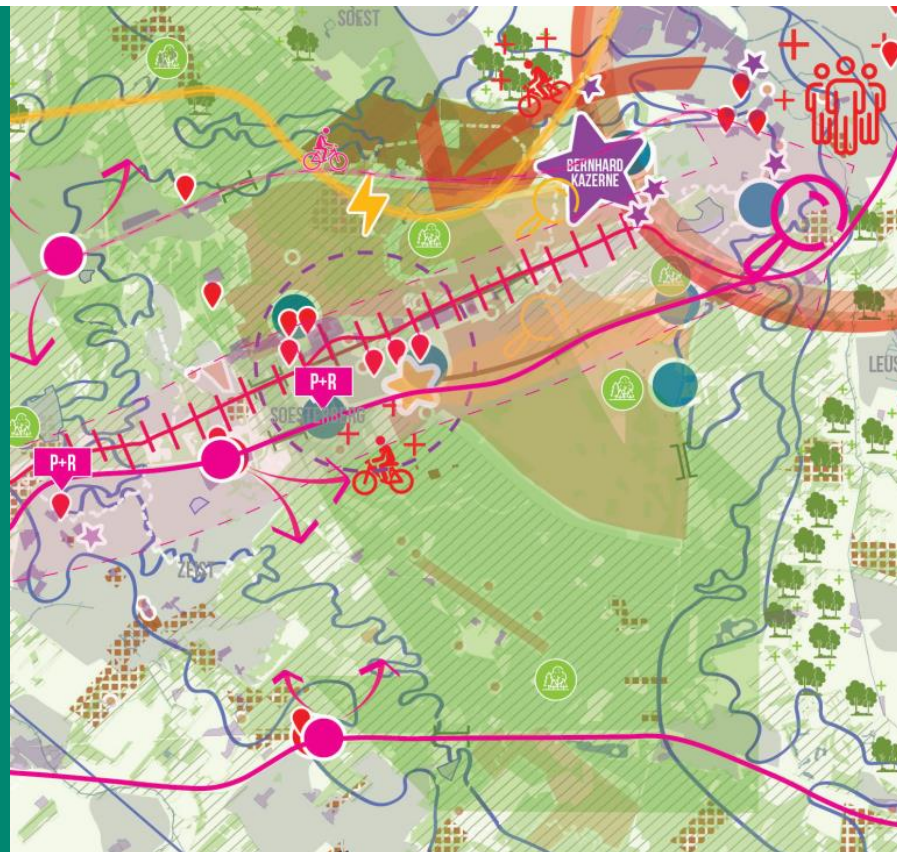

Heuvelrug A(mersfoort) t/m Z(eist)

Aanpalende opgaven

Iris Vliegenberg

2 maart 2024

ONDERZOEK

(blauwe benadering,
kwantitatief, adaptief)

Utrechts Programma
Landelijk Gebied 2050

Handelingsperspectief
Buitengebied Amersfoort
(groeidocument) 2040

Gebiedsonderzoek U Ned en
NOVEX opgave en MIRT en
Regiopoorten 2030-2040

Mobiliteitsonderzoek regio
Amersfoort

Gebiedspartijen
(agenda stellers)

Nationaal Park
Utrechtse
Heuvelrug en
Blauwe Agenda

Ontwikkelbeelden
Regio Amersfoort
Centraal en Utrecht
Nabij 2030-2040

EN HOE WORDT DE GOVERNANCE DAN?
GROEI-MODEL VOOR BESTUURDERS EN
REGIONALE AFSTEMMING

**Ontwerpend
gebiedsonderzoek A-Z**

Gebiedskompas
Hier en nu

Concrete opgaven
2030-2050

Toekomstbeeld
2100

Ruimte voor Defensie
2030-2050-2100

Visie
(stip op de horizon,
kwalitatief, iteratief)

Ruimtelijke arrangementen
en aanpassingen NOVI 2050

Aanpassing Provinciale
Omgevingsvisie Utrecht (2.0)
2050

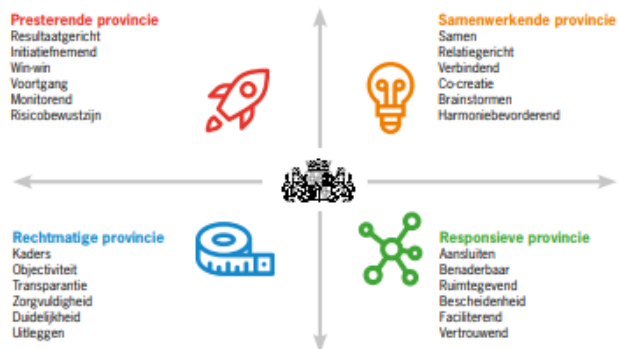
Aanpassingen gemeentelijke
omgevingsvisies

Aanpassingen BOVI
(WVV/HDSR/VITENS)

OMGEVINGSGERICHT WERKEN OP DE UTRECHTSE HEUVELRUG

Het is druk op de top van Utrechtse Heuvelrug, tussen Amersfoort en Zeist. Al jaren is de provincie betrokken bij meer dan tien verschillende samenwerkingsverbanden in dit gebied. Recent dienden zich opnieuw enkele grote aanvullende vraagstukken aan. Deze nieuwe activiteiten vragen van de provincie om haar rol daarin te bepalen. Bovendien moeten we ons afvragen: blijven we dit opgavegericht en in vele verschillende samenwerkingsverbanden doen of is er een meer gebiedsgerichte aanpak nodig? Hoe raken al deze opgaven elkaar? Hoe werken we daar zo effectief mogelijk gebiedsgericht in samen? Wat doen we al goed en waar kan het beter?

U treft vandaag twaalf marktkaampjes aan. Deze flyer biedt een overzicht van de kraampjes en een indruk van het bijbehorende beleid en de uitvoering vanuit het provinciale perspectief.*

Dit is het door de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) doorontwikkelde model dat ook is opgenomen in de sturingsfilosofie uit de provincie Omgevingsvisie. Per marktgraam geven we aan welke rollen de provincie daar heeft.

De cijferblokjes per marktgraam corresponderen met de kaart uit de provinciale Omgevingsvisie (zie andere zijde flyer).

STRATEGISCHE GEBIEDSTRAJECTEN

1 2 3 4 5 6 7

- Opvangen van forse groei van wonen en werken in de regio en waarborgen gezond stedelijk leven in een stedelijke regio voor iedereen.
- Samenwerking/opstellen van één verstedelijkingsstrategie op grond van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).
- Verstedelijkingsgebied Utrecht-Amersfoort is op 17 mei 2022 aangemerkt als NOVEX-gebied. Samenwerking tussen rijk en regionale partijen aan dit NOVEX-gebied vindt plaats via het programma U Ned.
- Opstellen van een handelingsperspectief voor het buitengebied van de regio. Het Handelingsperspectief Amersfoort Buiten is een actie uit de uitvoeringsagenda van het Ontwikkelbeeld Amersfoort Centraal.
- Provinciale ruimtelijke puzzel: nationale doelen inpassen en combineren met de eigen keuzes uit de Omgevingsvisie.

1 GROEN GROEIT MEE

1

- Groenontwikkeling wordt evenwichtig en volwaardig meegenomen bij alle ruimtelijke plannen en gebiedsontwikkelingen.
- Stevige positionering van groenblauwe opgaven via samenwerking met de Utrechtse gemeenten, provincie, waterschappen en andere partners.
- Inzetten op functiecombinaties bij de uitvoering in gebieden.

2 STRATEGISCH BOSBELEID EN PARK-ADVIES HEUVELLAND

1 2 3 4 7

Strategisch Bosbeleid

- Realiseren van 1.500 ha meer bos in 2040.
- Stimuleren van vitaal, veerkrachtig en toekomstbestendig bos.
- Bescherming van waardevolle bossen (via regelgeving).
- Beschikbare, bereikbare en toegankelijke bestaande en nieuwe bossen.
- Lichte toename houtoogst voor duurzaam gebruik en hoogwaardige toepassingen.

PARK-advies Heuveland

- Een vergezicht op het Strategisch Bosbeleid en andere opgaven in het gebied.

2 6 7 BLAUWE AGENDA

2 6 7

- Een robuust en toekomstbestendig watersysteem dat alle functies in het landelijk en stedelijk gebied ook in de toekomst van voldoende water voorziet en heftige buien kan absorberen.
- Vergroten van de grondwatervoorraad.
- Langer kunnen vasthouden van water.
- Duurzaam watergebruik voor alle functies en belangen.

3 REGIONALE ENERGIESTRATEGIEËN

3

- Nakomen afspraken uit het Klimaatakkoord.
- Minimaal 55% van het elektriciteitsgebruik in de provincie Utrecht opwekken uit hernieuwbare bronnen op eigen grondgebied (Omgevingsvisie).
- Opwek van in totaal 2,4 TWh aan grootschalige duurzame elektriciteit in de provincie Utrecht (RES'en 1.0).

5 MOBILITEIT EN BEREIKBAARHEID

5

- Goede, sociale en inclusieve bereikbaarheid per fiets, in (hoogwaardig) openbaar vervoer en per auto.

2 6 7 LANDELIJK GEBIED

2 6 7

- Agenda Vitaal Platteland, Natuurnetwerk Nederland, Routenetwerken en Aanpak stikstof zijn aanwezig in de kraam. Zij werken aan de doelstellingen van het landelijk gebied via de volgende thema's:
  - Water en bodem
  - Natuur
  - Transitie landbouw
  - Stikstof
  - Bodemdaling

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 NATIONAAL PARK UTRECHTSE HEUVELRUG

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

- Het versterken van de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking van grondeigenaren, overheden en andere stakeholders op en rondom de gehele heuvelrug.
- Het maken en uitvoeren van afspraken over de strategische en gebiedsbrede samenwerking op uiteenlopende thema's als natuur, landbouw, erfgoed, klimaatadaptatie, recreatie en mobiliteit.
- Waarborgen, beschermen en uitdragen van de gebiedsidentiteit van de heuvelrug om natuur, landschap en cultureel erfgoed te behouden en te versterken.
- Opstellen en uitvoeren van de onderzoeksagenda, heuvelrugmonitor en kennisbank (in samenwerking met de Universiteit Utrecht) om ontwikkelingen, besluitvorming, visies en ambities van gebiedspartners te faciliteren.

1 2 6 7 GEOPARK HEUVELRUG GOOI EN VECHT

1 2 6 7

- Inzicht bieden in ontstaan landschap, de onderliggende aardkundige-, natuur- en cultuurhistorische waarden en de processen die de omgeving hebben gevormd.
- Bijdragen aan duurzame ontwikkeling op het gebied van water, natuur, landbouw en energie door bewustwording van de kwaliteiten van het landschap.
- Verbindende schakel tussen bewoners en gebruikers van het gebied.

1 2 3 4 5 6 7 DEFENSIE VAN A(MERSFOORT) TOT Z(EIST)

1 2 3 4 5 6 7

- Met het gebied vorm geven aan de stevige revitalisatieplannen voor de defensieterrinen.
- Creëren van een functioneler geheel van de defensielocaties.
- Gezamenlijk onderzoeken van de kansen tot een bijdrage van Defensie aan de maatschappelijke opgave. (Green & Social Deal)

1 5 6 WEGH DER WEEGEN

1 5 6

- Een integrale ruimtelijke gebiedsaanpak van ontwikkelingen aan of op de N237.
- Met de cultuurhistorische en landschappelijke samenhang als verbindende structuur komen tot een gezamenlijke regie op het gebied.
- Integraal kijken naar versterking van de kwaliteiten in het gebied, die door de ruimtelijke druk van de regio Utrecht-Amersfoort steeds verder worden aangetast.

4 6 7 HART VAN DE HEUVELRUG & UTRECHTS LANDSCHAP

4 6 7

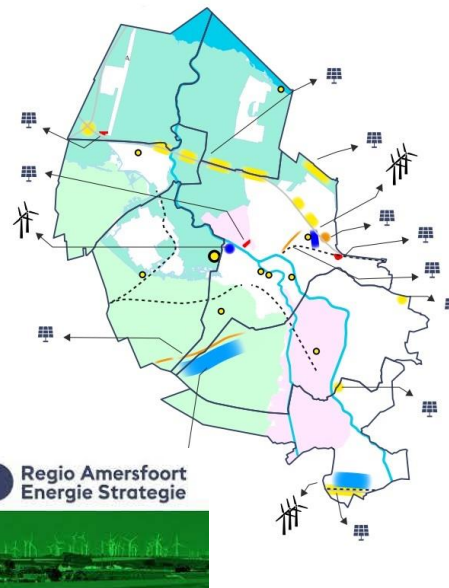
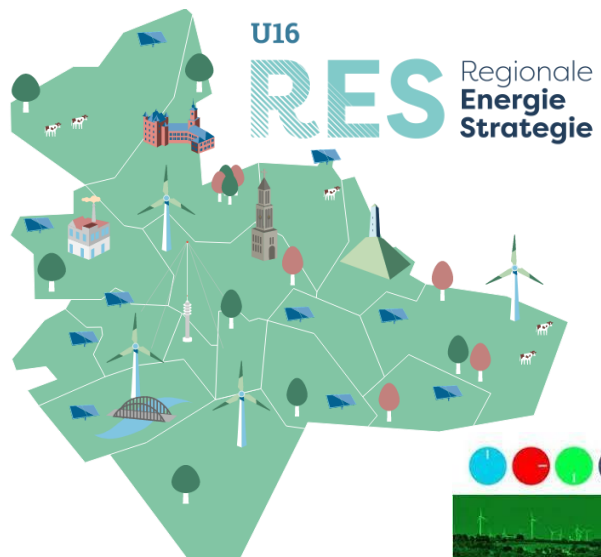
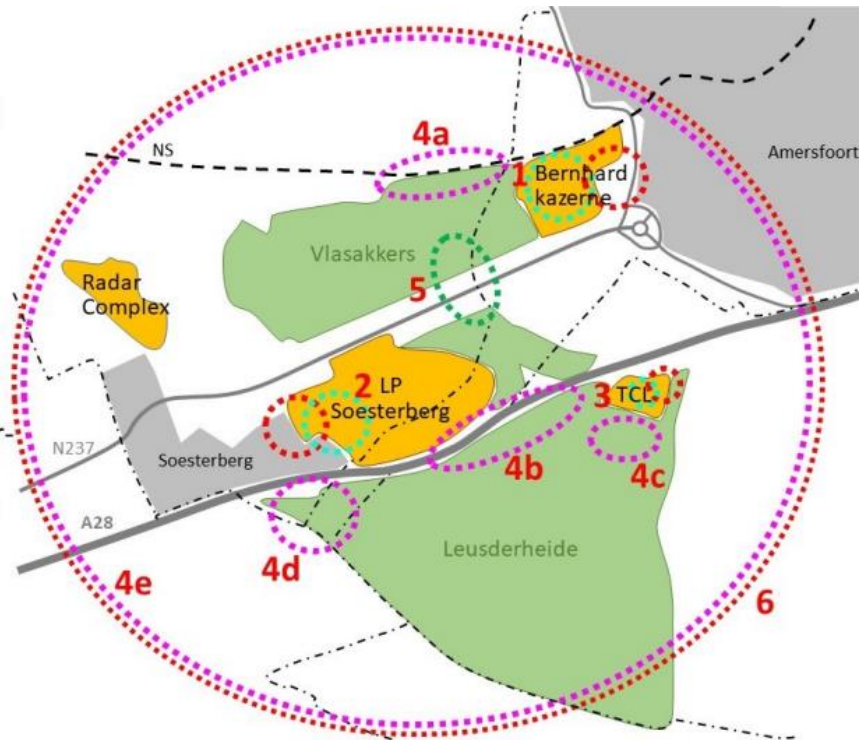
- Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en belevingswaarde van de Utrechtse Heuvelrug.
- Ontwikkeling en versterking van natuur, waarbij de benodigde investering mogelijk wordt gemaakt door in het gebied ruimte te bieden voor wonen, werken en recreëren.
- Ontwikkeling van een robuust groen netwerk en het tegengaan van versnippering van natuur.

* Deze flyer biedt een overzicht van beleid en uitvoering vanuit het provinciale perspectief. Dat overzicht is niet volledig. De activiteiten in het gebied vinden tevens plaats in de context van Utrecht Nabij, Ontwikkelbeeld regio Amersfoort en gemeentelijke omgevingsvisies van betrokken gemeenten. Ook de waterschappen en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en diverse burgerinitiatieven hebben hun eigen visiedocumenten voor het gebied. In de kraampjes treft u een (niet compleet) overzicht aan van de activiteiten in dit gebied waarin we als provincie een grote rol spelen.

Opwekking energie op Rijksgronden, RES, waterstoftoepassingen

1. Bernardkazerne
2. Legerplaats Soesterberg
3. TCL
4. De Energiemotor
  - 4a. Energieopwek Wind Vlasakkers
  - 4b. Energieopwek Wind Leusderheide / A28
  - 4c. Energieopwek Zon Leusderheide
  - 4d. Energieopwek Waterstof Leusderheide
  - 4e. Energie-innovatie en andere oplossingen
5. Groene verbinding met Leusderheide
6. Brede agenda

- Gemeentegrens
- Randmeer
- Bosgebied Utrechtse Heuvelrug
- Veenweidelandschap Eempolder
- Stroken- en kampenverkeveling in de Gelderse Vallei
- Snelweg
- - - Spoorlijn
- MS stations
- TS Stations
- Zonne-energie 1e trede
- Zonne-energie 2e trede
- Zonne-energie 3e trede
- Windenergie 2e trede
- Windenergie 3e trede

Defensie opgaven langs N237 (Wegh der Weegen)

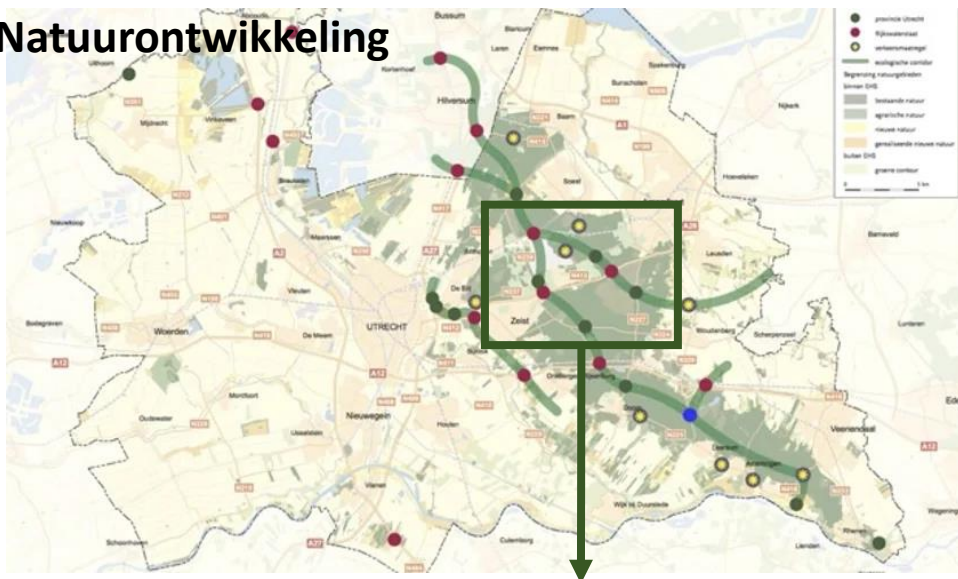
- Te amoveren en te behouden gebouwen
- Te behouden gebouwen
  - Hergebruik onderzoeken n.a.v. inventarisatie
  - Te amoveren gebouwen

WEGH DER WEEGEN

Natuurontwikkeling

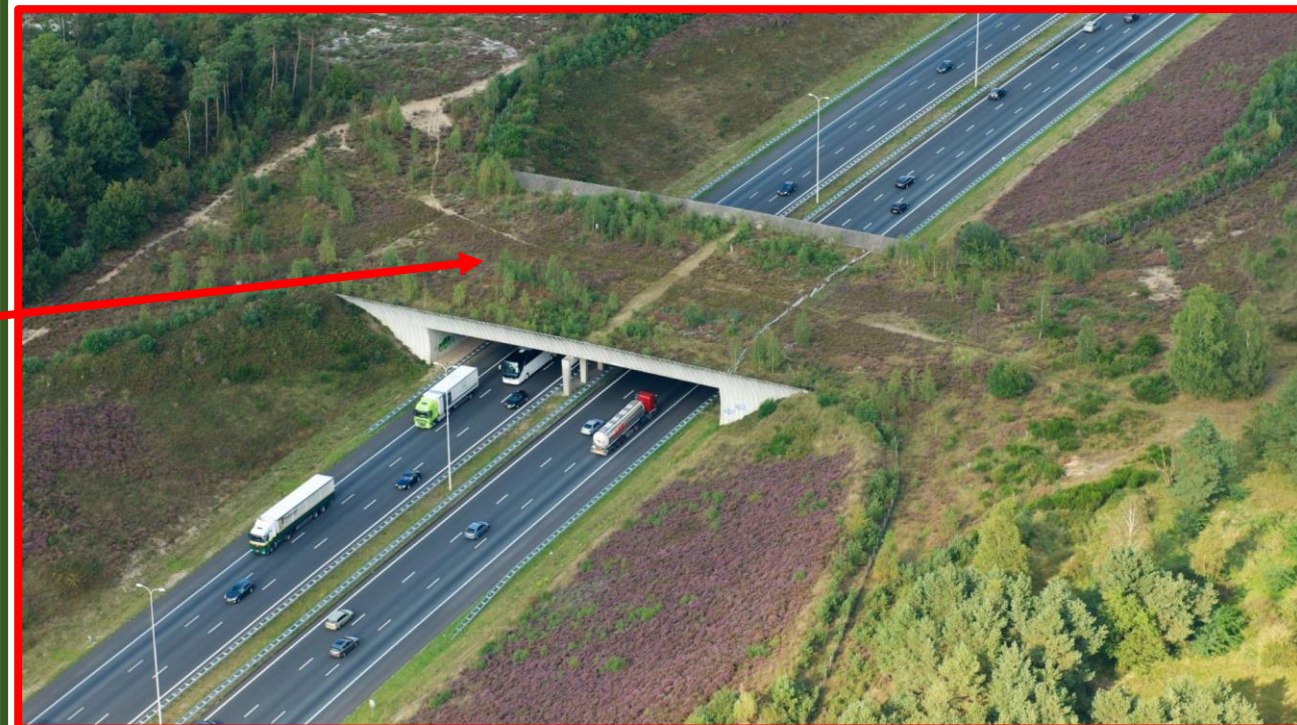
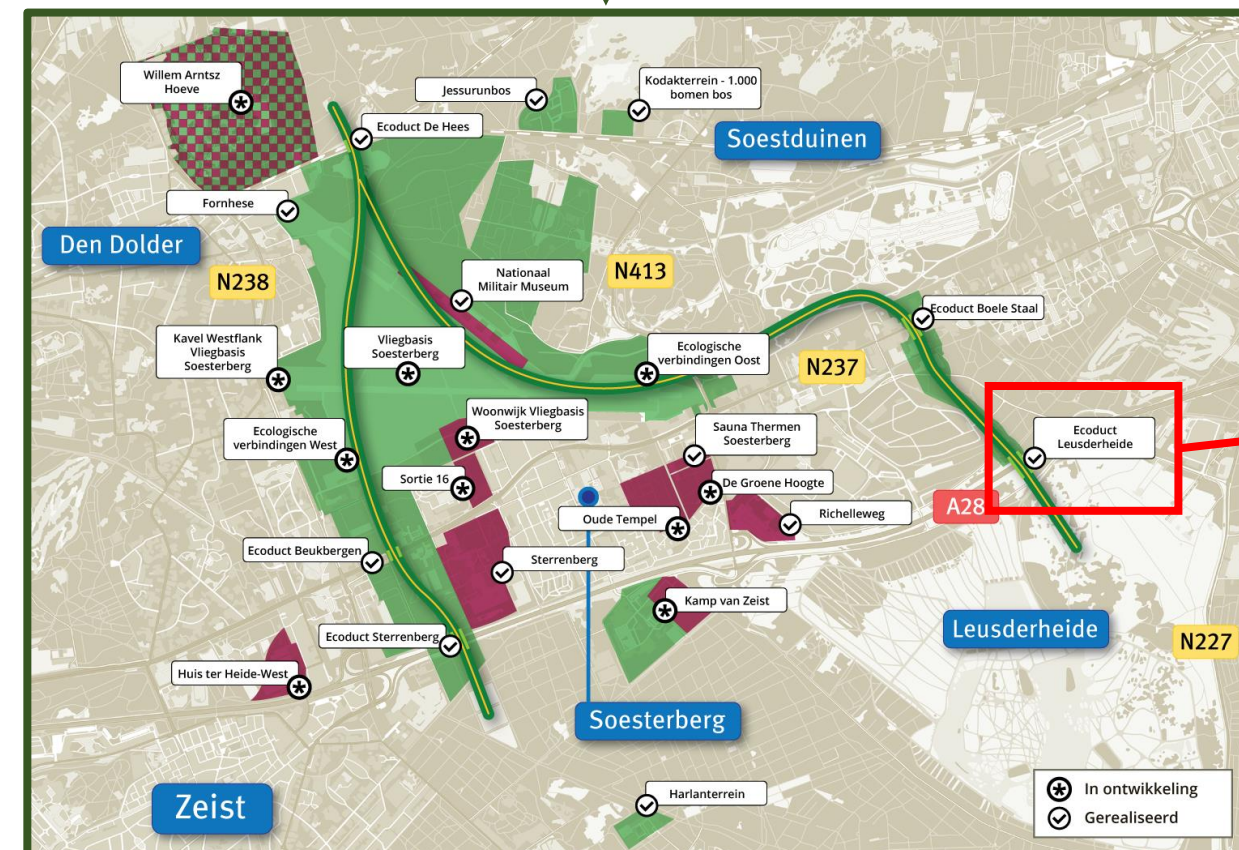

hart van de
heuvelrug

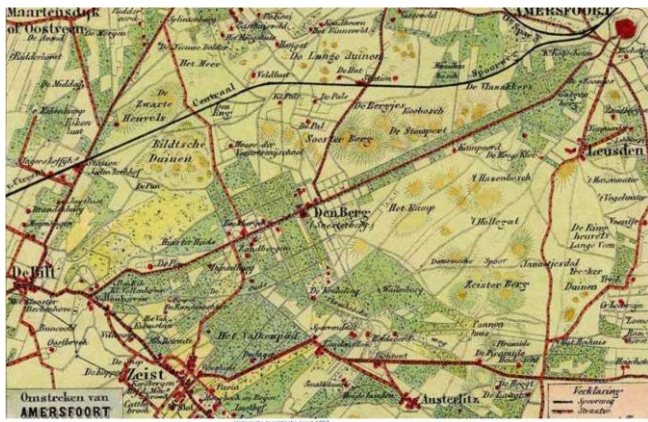

Investing in natuurnetwerk Utrechtse Heuvelrug loont

Een groot, sterk én aaneengesloten natuurgebied centraal op de Utrechtse Heuvelrug, waar kleine en grotere diersoorten betere overlevingskansen hebben gekregen. Dit is het resultaat van ruim 15 jaar investeren in een omvangrijk natuurprogramma door het programma Hart van de Heuvelrug, zo blijkt uit een natuurscan van het onafhankelijke ecologisch adviesbureau Viridis.

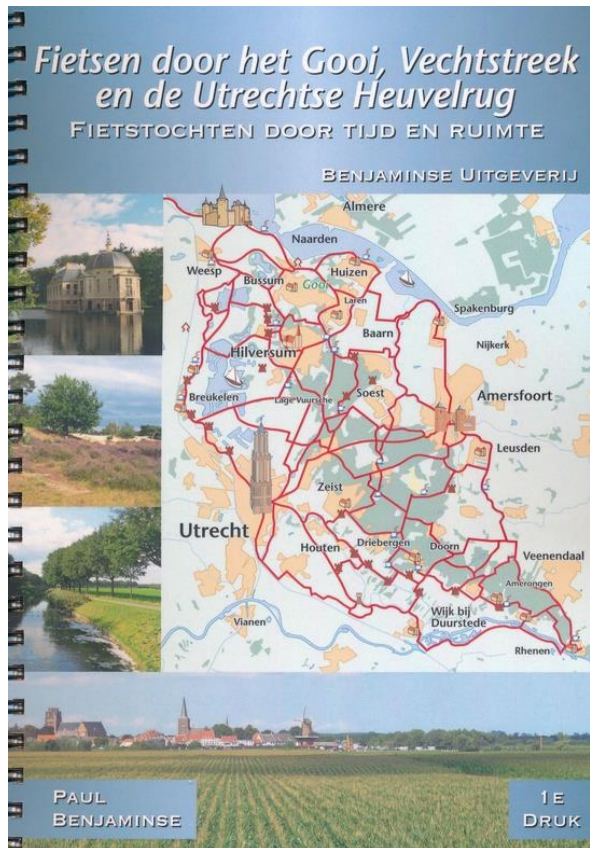
Cultuurhistorie en erfgoed

De huidige N237 tussen Amersfoort en Utrecht is halverwege de 17e eeuw aangelegd volgens een ontwerp van de Amersfoortse bouwmeester Jacob van Campen. De weg werd indertijd omschreven als 'de Wegh der Weegen'.

Recreatie en toerisme

Als een oase van rust, net buiten de Randstad, vind je tussen Utrecht en Amersfoort de Utrechtse Heuvelrug. Met haar prachtige natuur, talloze landgoederen en levendige steden en dorpen is de Heuvelrug een bezoek waard. Wandel of fiets door de heuvelachtige bossen, langs indrukwekkende kastelen, beleef unieke musea en attracties of laat je culinair verwennen in één van de leuke restaurants.

Woningbouwopgave

In de 3 woondeals zijn per regio afspraken gemaakt over:

1. het aantal woningen
2. de locaties waar de woningen komen
3. woningtype en woonsegment

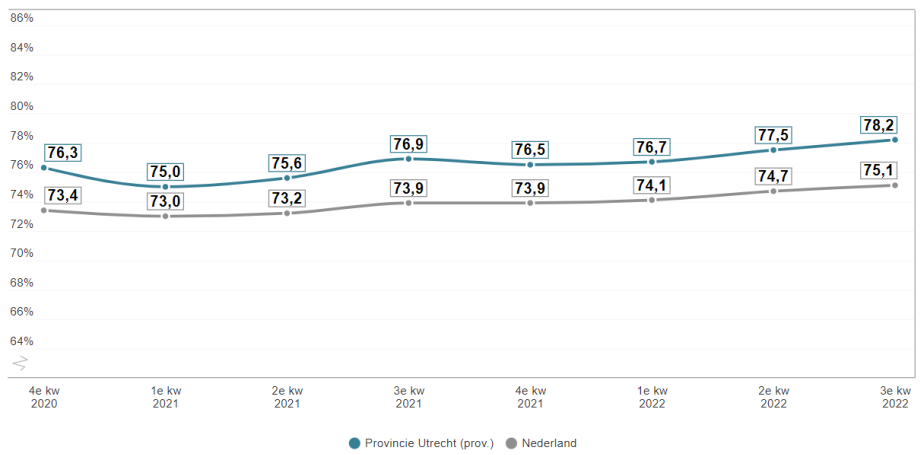
In de regio Amersfoort gaat het om 27.000 woningen, in U10 (samenwerking van 16 Utrechtse gemeenten) om 61.000 woningen en 25.000 woningen in de regio Foodvalley

Werkgelegenheid en opleidingen

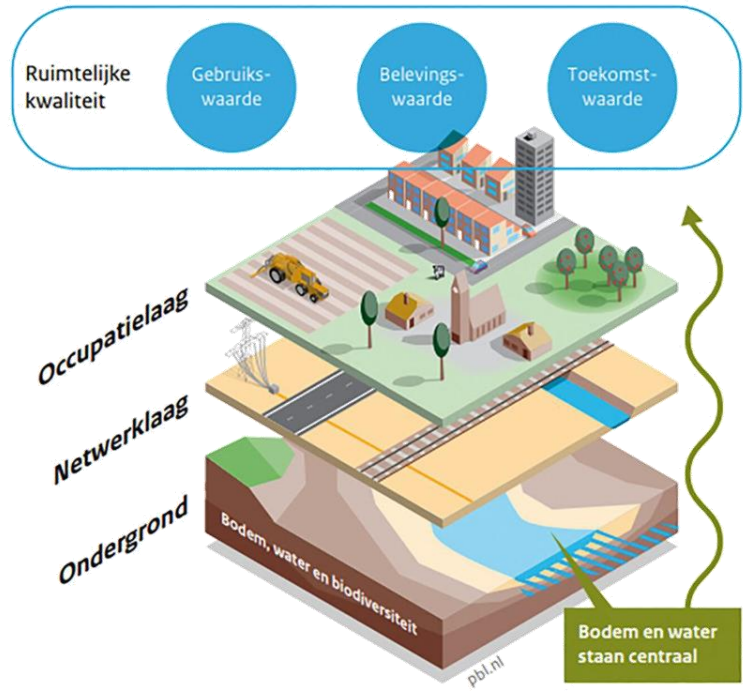
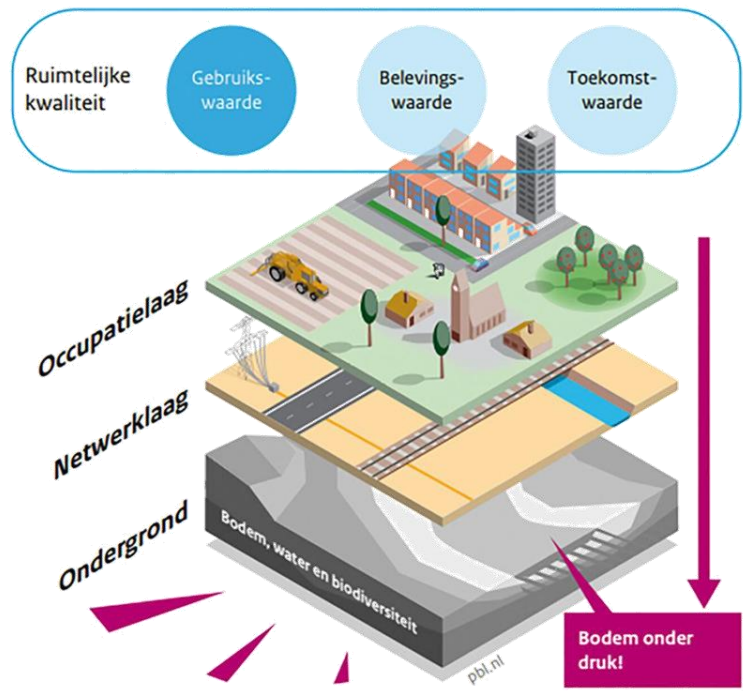
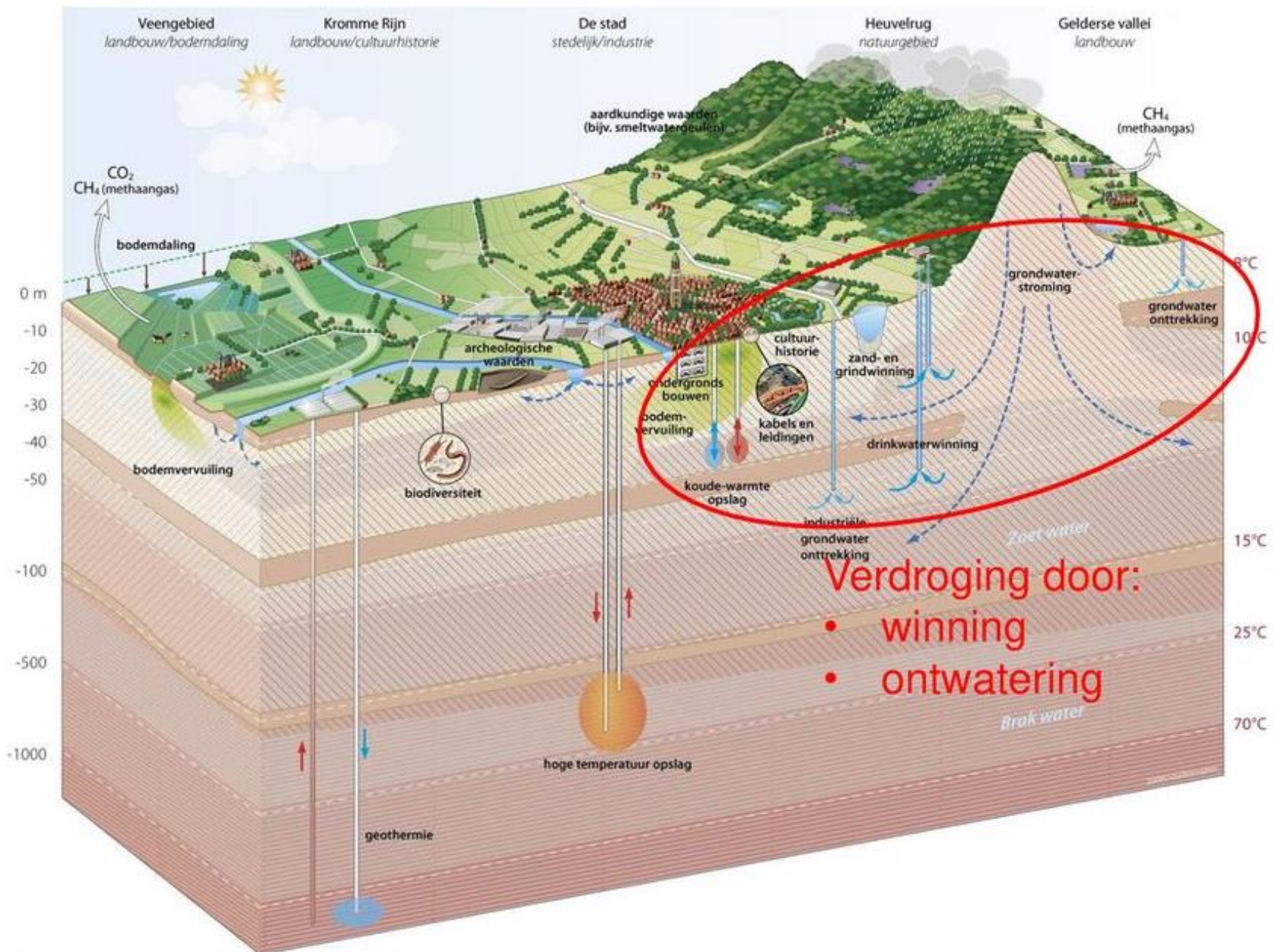
Ontwikkeling aandeel beroepsbevolking - Utrecht (prov.), %

Bron: CBS - Arbeidsdeelname | 4e kw 2020 - 3e kw 2022

Welke druk op bodem en watersysteem is houdbaar?

Balans en keuzes

- Schaarste:
  - Ruimte
  - Mobiliteit
  - Water
- Verdringingseffect voorkomen
- Niet alles kan-> keuzes zijn noodzakelijk
- Niet het maximaal haalbare per partij, maar maximaal haalbare voor regio
- Integrale afweging met de samenwerkingspartners

Gebiedssamenwerking A-Z